

Opschrift

Vergadering van 11 maart 2025

Nummer: 2025_MV_00193

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Els Roegiers: Beleid inzake veiligheid voor/tussen bewoners in OCMW-woonzorgcentra

Raadslid(-leden):

Els Roegiers - N-VA

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Recent werden drie rusthuisbewoners van een woonzorgcentrum in Dentergem vermoord door een medebewoner. De man had eerder zijn echtgenote vermoord, werd vervolgens ontoerekeningsvatbaar vatbaar verklaard, met ook de beslissing om geïnterneerd te worden. In afwachting van de verdere behandeling van zijn dossier verbleef hij in een woonzorgcentrum, in de open afdeling, ondanks beginnende dementie en een vastgestelde psychische aandoening. Bij de families van de slachtoffers en in de bredere samenleving rezen begrijpelijkerwijs vragen over hoe één en ander mogelijk was. Hoewel deze zaak uitzonderlijk is, biedt ze niettemin de gelegenheid om in te zoomen op het veiligheidsbeleid in de door het OCMW Gent beheerde woonzorgcentra en assistentiewoningen. Bewoners en hun omgeving mogen vanzelfsprekend – net als alle andere Gentenaars – verwachten dat hun woonplek veilig is en dat hierop ingezet wordt.

Vraag:

1. Wonen er in de OCMW-woonzorgcentra/assistentiewoningen mensen die een bijzonder veiligheidsrisico (historiek, aandoening, ...) inhouden? Hoe wordt hier mee omgegaan? Graag de nodige toelichting.
2. Zijn er in de OCMW-woonzorgcentra/assistentiewoningen gevallen gekend van ernstige agressie tussen bewoners, of eventueel vanwege bewoners naar personeelsleden toe? Bestaat hiervan een register of systematische rapportage?
3. Meer algemeen: welke beleid wordt er gevoerd op vlak van veiligheid voor en tussen bewoners (en personeelsleden) in onze woonzorgcentra?

Antwoord

Beste raadslid Roegijs,
Beste Els,

Bedankt voor uw vraag. Samen met u heb ikzelf ook de situatie die is gebeurd in Dentergem van nabij gevolgd en gaat mijn medeleven uit naar de familie van de bewoners die het slachtoffer zijn geweest.

Uiteraard vinden wij het heel belangrijk dat iedereen in een veilige omgeving kan wonen en leven en dit uiteraard ook in onze woonzorgcentra en assistentiewoningen.

Gezien u vroeg naar de situatie en maatregelen bij de woonzorgcentra en de assistentiewoningen, maak ik even een onderscheid gezien beide woonvormen een andere aanpak hebben:

Doorheen de jaren zijn er in elk woonzorgcentrum wel één of meerdere ernstige situaties van agressie voorgekomen. Wij doen altijd ons uiterste best om correct om te gaan hiermee en hebben dan ook tal van preventieve maatregelen die in acht worden genomen en ook een uitgewerkte werkwijze indien agressie zich voordoet.

We merken wel op dat doorverwijzers vaak agressie of moeilijk gedrag niet melden uit angst geen plaats te vinden. We blijven doorverwijzers aansporen om eerlijk te zijn zodat de nodige maatregelen getroffen kunnen worden.

Voor opname in een woonzorgcentrum gebeurt er telkens een screening waarbij naast een inschatting van de zorggraad, ook gekeken wordt naar de voorgeschiedenis van de zorgvrager. Bij aanvragen voor opname van mensen met een gekende of bestaande justitiële en/of psychiatrische voorgeschiedenis wordt deze expliciet bevraagd bij de verwijzer (psychiatrisch ziekenhuis, justitie assistent(e)...). Deze screening is een hulpmiddel om na te gaan of de zorgvrager zowel qua zorgprofiel als binnen de huidige dynamiek van een afdeling de gepaste zorg kan krijgen.

We zorgen ook voor een preventief luik tijdens opname.

Elk woonzorgcentrum heeft agressiecoaches in huis. Zij hebben als opdracht om collega's te helpen om agressie te vermijden:

- Indien een bewoner, meestal iemand met dementie, gedrag vertoont waardoor andere bewoners hun privacy of integriteit in het gedrang komt (bv nachtelijk dwaalgedrag en daardoor op andere woningen binnengaan) zijn er verschillende opties:
- Na een multidisciplinair overleg werken met een 'halve deur' zodat de bewoners zijn/haar woning niet kan verlaten.
- Elke bewoner heeft ook steeds zelf de mogelijkheid hun eigen woning af te sluiten zodat enkel hulverleners binnen kunnen.
- Bij bewoners met justitiële voorwaarden is er regelmatig overleg met de justitie assistent of deze voorwaarden worden nageleefd.
- Bij ernstige twijfel kan er ook eerst via een kortverblijf gestart worden om een grondige observatie te doen vooraleer tot een definitieve opname over te gaan
- Bij bewoners die vanuit een PAAZ of een psychiatrisch ziekenhuis verwezen worden, vragen we de garantie om bij moeilijk hanteerbaar gedrag of ernstige terugval in psychiatrische pathologie een heropname te doen. Dit kan

- zowel tijdelijk als definitief zijn. Dit om zowel de medebewoners als de personeelsleden ademruimte te geven.
- Bij sommige bewoners werken we met een vlaggensysteem (groen, oranje en rood) waarbij er op voorhand duidelijke afspraken gemaakt worden hoe bij welke kleur te handelen.
  - We zetten in op opleiding voor de medewerkers bv hoe omgaan met agressie en/of moeilijk hanteerbaar gedrag
  - Het personeel heeft ook noodknoppen op de zogenaamde dect's, de looptelefoons die ze altijd op zak hebben. Alle andere medewerkers worden dan onmiddellijk verwittigd.

Indien agressief gedrag zich effectief voordoet zijn er ook heel wat voorziene maatregelen:

- Bij agressie tussen bewoners is er de verplichting dit te melden bij het agentschap. Dit kan als gevolg hebben dat er specifieke inspectie zal gedaan worden om na te gaan of alle nodige stappen en maatregelen genomen zijn.
- Bij agressie van zowel een bewoner als een externe hanteren wij de procedure wangedrag. Tevens wordt van elk incident ook via MIA een melding gemaakt. Indien nodig zal op zeer korte periode ook psychologische bijstand aan de medewerker verleend worden.
- Bij een ernstig incident wordt er een analyse van de feiten gemaakt met als finaliteit het huidige beleid met die specifieke bewoners verder te optimaliseren om een nieuw incident te voorkomen.
- In het bewonersdossier wordt een beschrijving van het incident opgenomen.
- Heropname binnen psycho-geriatrie, psychiatrie of PAAZ is ook een mogelijkheid.
- Bij schending justitiële voorwaarden is een time-out of terugzending naar de gevangenis een optie.
- Bij herhaaldelijke ernstige feiten kan de directie beslissen PV neer te leggen om een juridisch dossier op te bouwen wat dan bijvoorbeeld kan leiden tot een internering of veroordeling.
- Bij feiten waarbij zowel de veiligheid van de bewoner als van de omgeving in het gedrang komt, kan via de procureur gevraagd worden om via spoedprocedure over te gaan tot een klinische evaluatie van 48 u die eventueel een beschermende observatiemaatregel tot gevolg kan hebben (= nieuwe term voor een gedwongen opname)

Dan licht ik graag ook de situatie binnen onze assistentiewoningen toe.

Tot op heden zijn er geen ernstige fysieke agressie incidenten gebeurd in de assistentiewoningen. Er zijn wel occasioneel bewoners die verbaal agressief zijn tov medebewoners en/ of personeel.

Voor opname in een assistentiewoning gebeurt er telkens een screening waar er naast een inschatting van de zorggraad, ook gekeken wordt naar de voorgeschiedenis van de zorgvrager. We verwachten ook dat iedere kandidaat bewoner een gesprek heeft met de woonassistent, waar de verwachtingen van de bewoner en zijn zelfredzaamheid besproken worden.

Mensen met nood aan psychiatrische hulp kunnen in principe niet in de assistentiewoningen wonen gezien we daar niet altijd de gepaste zorg kunnen voorzien.

We zorgen ook voor een preventief stuk tijdens opname. Iedere bewoner wordt vooraf geïnformeerd over hoe we in de assistentiewoningen met elkaar om gaan, wat wel en niet aanvaardbaar gedrag is, wat wij beschouwen als wangedrag en wat hiervan de mogelijke consequenties zijn.

Dit staat ook uitgebreid vermeld in de interne afsprakennota van de opnameovereenkomst die iedere bewoner vooraf ondertekent.

Bewoners kunnen (verbale) agressie-incidenten ook altijd melden aan de woonassistent

Indien zich toch (verbale) agressie voordoet, grijpen we ook in en zorgen voor gepaste maatregelen en zorg.

- Net als bij de woonzorgcentra is er om te beginnen de verplichting om gevallen van agressie te melden bij het agentschap.
- Bij agressie van zowel een bewoner als een externe hanteren wij de procedure wangedrag.
- We gaan in gesprek met de bewoner en zijn netwerk.
- Indien we vermoeden dat er een medische aanleiding is, wordt er een multidisciplinair overleg samen geroepen waarop alle betrokken thuiszorgdiensten en huisarts aanwezig zijn om de situatie en volgende stappen te bespreken.
- Indien de bewoner zijn gedrag niet kan aanpassen (meestal om een medische reden), zullen we op zoek gaan naar een meer passende woon(zorg)vorm.
- Als de bewoner nadat dit diverse keren besproken is, (verbaal) agressief gedrag blijft vertonen naar medebewoners en/of personeel, kan de opnameovereenkomst verbroken worden en moet de bewoner naar een andere woon(zorg)vorm verhuizen.

Zoals u reeds hoorde, doen de medewerkers er zelfs nog voor de opname alles aan om agressie te beperken via preventieve maatregelen. Maar alles helemaal uitsluiten kan uiteraard niet. Indien er zich toch een incident voordoet, dan zijn er dus ook heel wat maatregelen voorzien om hier op een correcte manier mee om te gaan.

Een dikke merci dan ook aan iedereen die hier binnen onze woonzorgcentra en assistentiewoningen alle dagen zorgt voor een aangename, rustige en veilige leefomgeving voor al onze bewoners.
